

STADSWANDELING

HIGHLIGHTS SITTARD

- 12 Cour Solanus
- 13 Toon Hermans huis | Paardestraat 31
- 14 Fort Sanderbaut
- 15 Stadsboerderij den Tempel | Gruizenstraat 27
- 16 Vakwerkhuisjes Gruizenstraat
- 17 Gruizenkerkje | Gruizenstraat 3

2,3

KILOMETERS

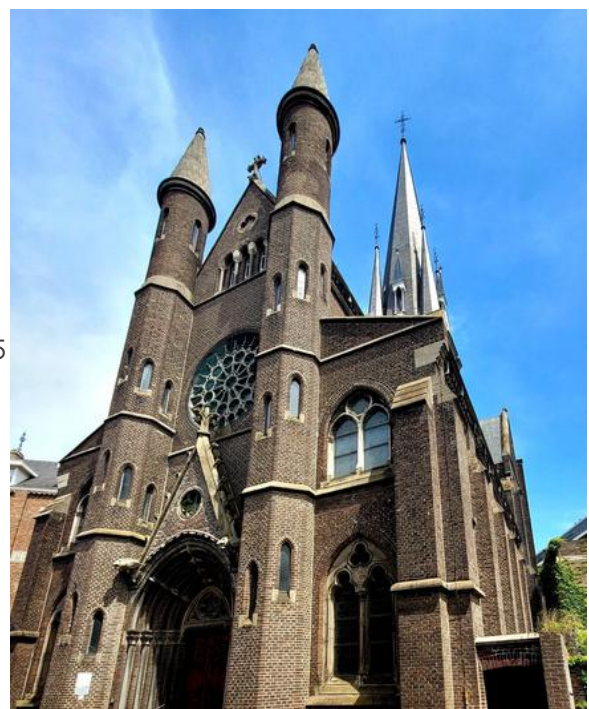
40

MINUTEN

17

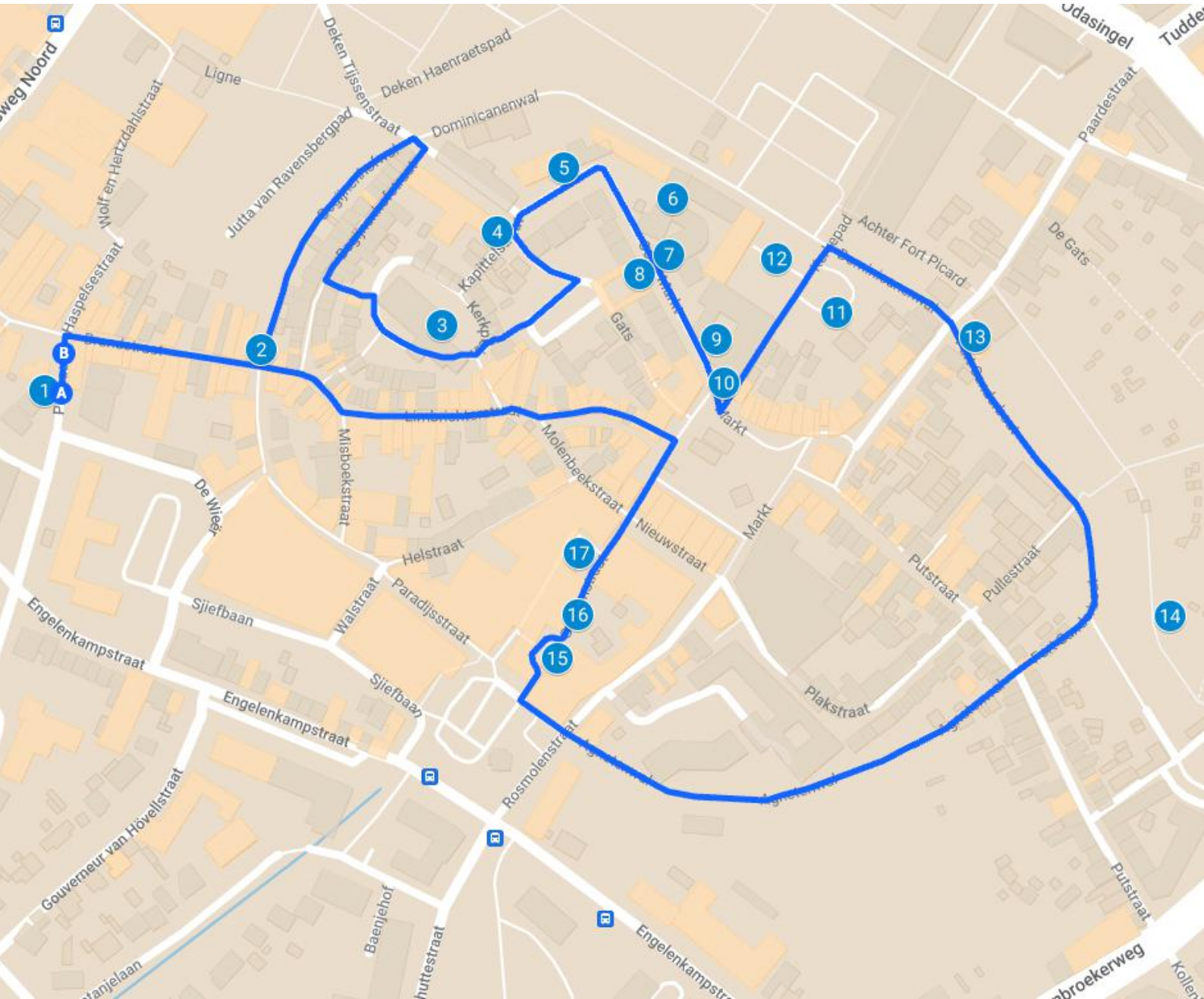
LOCATIES

- 1 Casa Mia Sittard | Parklaan 3
- 2 Beeld van Zefke Mols
- 3 St Petruskerk | Kerkplein 4
- 4 Erfgoedcentrum De Domijnen | Kapittelstraat 6
- 5 Jo Erenshuis | Kloosterplein 3
- 6 Huis op de Berg en Ursulinenklooster | Oude markt 5
- 7 Basiliek van Onze-Lieve-Vrouw van het Heilig Hart | Oude Markt 23
- 8 Mariapark, rustplaats voor Pelgrims | Oude Markt 14k
- 9 Dominicanenklooster | Oude Markt 25
- 10 Sint Michielskerk | Markt 24
- 11 Jardin d'Isabelle | Kerkepad 1

STADSWANDELING

HIGHLIGHTS SITTARD

STADSWANDELING

Het startpunt van deze stadswandeling door Sittard is bij Casa Mia aan de Parklaan 3 in Sittard.

Casa Mia is het kleinste kasteeltje van Nederland. Het heeft een rijke historie en is een gemeentelijk monument. Het neo-gotisch kasteelachtig bouwwerk is in 1903 door wijnhandelaar Joseph Nicolas Rutten in zijn tuin gebouwd voor zijn tweede echtgenote Anna Henriette Janssen. Zij trouwde na de dood van Joseph met een Franse Graaf, waardoor het kasteel door adellijke familie werd bewoond. Rond 1927 logeert Prins Hendrick, echtgenoot van koningin Wilhelmina, regelmatig als gast bij de gravin. Tegenwoordig is het een B&B.

Sla vanuit de Parklaan rechtsaf naar de Brandstraat. Ga bij de Begijnenhofwal linksaf. Je passeert hier het beeld van Zefke Mols.

Voordat je de Begijnhofwal op loopt, zie je het beeld van Zefke Mols. Anton Pieter Joseph Mols, in de volksmond Zefke Mols, was een karakteristiek stadstype dat door de stad zwierf om medailles te verzamelen. Hij is vooral bekend geworden door een liedje dat troubadour Jochem Erens over hem schreef: "Auw't Zefke Mols, auw't, gries en verschlete, Ein van oos sjtadsprofete. Mit zien medaajes op de boek, grieze board en piepke in de mondj, löp hae de gansen daag in Zitterd rondj".

Loop de Begijnenhofwal uit, Aan het eind ga je rechts en direct weer rechts. Loop terug via de Begijnenhofstraat. Bij Koninginnegetske ga je linksaf naar het Kerkplein. Op het Kerkplein staat de Petruskerk ofwel Grote Kerk.

3

De kerktoeren van de St Petruskerk is met 83 meter de hoogste van Limburg. In deze eeuwenouden toren met markante spits, bevindt zich een klokkenspel van 50 klokken. De torenspits kreeg het meermaals flink te verduren. In 1677 werd deze door de Fransen in brand gestoken en in 1857 werd ze getroffen door blikseminslag. In de huidige toren, zie je op een hoogte van zo'n acht meter een beeld van Petrus, de patroonheilige van de kerk. Verder zie je enkele restauratiegedenkenstenen.

STADSWANDELING

Loop om de kerk heen en verlaat het Kerkplein via Onger 't Bäägske naar Gats. Houd links aan om op Gats te blijven. Aan het eind loop je langs erfgoedcentrum de Domijnen. Bij het erfgoedcentrum ga je rechts naar het Kloosterplein. Hier vind je het Jo Erenshuis.

Op kapittelstraat 6 vind je de ingang van de voormalige stadsschool. Deze moderne glazen ingang leidt nu naar het erfgoedmuseum De Domijnen. In de verschillende delen van dit museum vind je de geschiedenis van Sittard en de streek. Op de binnenplaats van het museum vind je een standbeeld van Toon Hermans.

4

5

Op het kloosterplein vind je temidden van een aantal oude gebouwen het standbeeld van de bekende Sittardse troubadour Jochem Erens. Erachter staat het Jochem Erenshuis. Sittardse muziekgezelschappen gebruiken deze voormalige school nu als repetitielokaal.

Aan het eind van het Kloosterplein ga je met de weg mee naar rechts naar de Oude Markt. Hier kom je langs het Ursulinenklooster en vervolgens langs de basiliek Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart en er tegenover het Mariapark.

In de hoek van het pleintje ligt het "Huis op de Berg" met zijn mergelbanden, gebouwd op de fundering van het oude kasteel gebouwd door rentmeester Maes. Het voormalige Ursulinenklooster is om Huis op de Berg heen gebouwd. De Ursulinen breidden het gebouw flink uit met pensionaat en volledig nieuwe vleugel aan de westelijke zijde.

6

STADSWANDELING

7

De kerk die iets verderop aan de linkerkant ligt, is de voormalige kloosterkapel die deel uitmaakte van het Ursulinenklooster. Door het groeiende aantal bedevaarten door pelgrims die hier Maria kwamen vereren werd deze kerk te klein. Van 1875 tot 1879 werd daarom gebouwd aan de eerste kerk in Nederland die de titel 'basiliek' kreeg: de Basiliek van Onze-Lieve-Vrouw van het Heilig Hart.

Het Mariapark ligt tegenover de Basiliek van Onze-Lieve-Vrouw van het Heilig Hart. In de jaren na de bouw van de basiliek (1875-79), bleek deze al snel te klein te zijn om het toenemend aantal pelgrims op te vangen. Daarom besloot men in 1891 aan de overzijde van de straat een dependance te bouwen, dat "Mariapark" werd genoemd. Het gebouw fungeerde als ontvangstruimte, gebedsruimte en rustplaats voor de bedevaartgangers die de basiliek bezochten.

8

Vervolg je route langs de Oude Markt. Aan de linkerkant passeer je het Dominicanenklooster en de Sint Michielskerk. Bij de Sint Michielskerk ga je linksaf naar het Kerkepad.

9

Het Dominicanenklooster is een voormalig kloostercomplex van de orde der dominicanen en later van de jezuïeten en nog later van de franciscanen. Het werd gebouwd van 1652-1657 en uitgebreid in de achttiende eeuw. Het voormalige Dominicanenklooster is gelegen in het beschermd stadsgezicht van Sittard en een rijksmonument.

De Sint-Michielskerk staat op de plek van het vroegere Sint-Catharinagasthuis (ong. 1250). Dit oude gasthuis lag net buiten de stadswallen en bood niet alleen hulp aan zieken en armen, maar bood ook onderdak aan reizigers die na zonsondergang voor een gesloten stadspoort stonden. De kerk is tussen 1659 en 1668 gebouwd in Zuid-Nederlandse Barokstijl. De beeldende kunst in de kerk staat helemaal in dienst van de katholieke reformatie.

10

STADSWANDELING

Door het volgen van het Kerkepad kom je langs Jardin d'Isabella en ertegenover Cour Solanus.

11

De Jardin d'Isabelle is als tuin verbonden aan een ongelukkige liefdesgeschiedenis van Charles Beltjens. Beltjens werd geboren in 1832 en besloot na een afgebroken priesteropleiding, dichter te worden. In de tuin vond hij zijn muze, de dochter van dokter de Borman Isabelle, zittend op een bankje. Helaas zag de dokter in de jonge dichter geen geschikte huwelijkskandidaat voor zijn dochter, en hij verbood de liefde. Met als gevolg met veel leed en sterke gedichten. Beeldhouwer Gjus Roebroek maakt het prachtige monument van Beltjens dat in de tuin te zien is. De tralies onder de buste en de tekst in hardsteen geven aan dat de dichter zich voelde als een gevangen condor.

Het Cour Solanus ligt bij het oorspronkelijk dominicanenklooster en de vroegere kloosterkerk. Op deze Cour hadden de dominicanen hun pesthuisje en de kruidentuin. Een apotheek bestond nog niet in die tijd, dus teelden de dominicanen hier geneeskrachtige planten. Deze waren niet alleen bedoeld voor geneesmiddelen, maar ook om in tijden van oorlog bloedstelpende en pijnstillende middelen te kunnen maken.

12

Ga rechstaf naar de Dominicanenwal. Steek de Paardestraat over en hier staat het Toon Hermanshuis.

13

Midden in de binnenstad staat het Toon Hermans Huis Sittard, dat wordt omgeven door een rustieke rozentuin. Het is een ontmoetingsplek voor iedereen die op welke wijze dan ook te maken krijgt met de ziekte kanker. Toon Hermans opende het enkele jaren voor zijn dood en gaf er zijn naam aan, feitelijk ter ere van zijn vrouw Rietje, die ook aan kanker stierf. In het huis zijn patiënten en hun naasten welkom, ze worden er begeleid en men geeft er allerlei cursussen en lezingen. Omdat rozen het centrale thema vormen, werd de tuin de Jardin des Roses genoemd.

STADSWANDELING

Vervolg je route langs Fort Sanderbout. Na ongeveer 170 meter kom je langs de resten van Fort Sanderbout. Ga met de bocht mee om op Fort Sanderbout te blijven. Vervolg je weg via de Agnetenwal.

De twee schietgaten, met daarachter de oorspronkelijke kanonnenkelder zijn een overblijfsel van een bastion: Fort Sanderbout. (in Sittard heetten en heten de bastions 'fort'). Sittard had een drietal poorten, waaronder de Putpoort in de Putstraat. Vanuit het nabijgelegen Fort Sanderbout moest men de Putpoort en de oostzijde van de stad beschermen tegen de vijand.

14

Aan het eind van de Agnetenwal vervolg je je weg via het Tempelplein. Ga rechts naar de Gruizenstraat. Je vindt hier Stadsboerderij den Tempel, enkele vakwerkhuisjes en het Gruizenkerkje.

15

Aan de omblokte ramen kun je goed zien dat 'Den Tempel' een voorbeeld is van een huis in Maaslandse Renaissancestijl. Het gebouw dat er nu nog staat was onderdeel van een groot complex waar vroeger bijvoorbeeld ook een molen stond.

In de Gruizenstraat kom je langs een vakwerkhuisje. Tot ongeveer 1600 woonden de meeste mensen in zulke huizen. Ze waren oorspronkelijk uit balken opgetrokken, waarbij de ruimte tussen de balken was opgevuld met takken en een mengsel van leem en mest. Het waren goed geïsoleerde huizen voor die tijd, waarin het zowel 's zomers als 's winters goed vertoeven was.

16

STADSWANDELING

Vanaf 1636 beschikten de hervormden over een schuilkerk, welke in 1677 afbrandde. In 1680-1681 werd de huidige kerk gebouwd. In 1684 kwam de toren gereed die in 1840 nog werd verhoogd. In 1815 kwam de hoofdingang in de noordgevel. Restauratie volgde in 1976-1978. Ook in 2013 werd nog een restauratie uitgevoerd en sindsdien doet de kerk dienst als multicultureel centrum, waarin af en toe ook kerkdiensten worden gehouden.

Het Gruizenkerkje is de laatste bezienswaardigheid van deze route. Om terug te komen op het startpunt loop je verder door de Gruizenstraat en ga je links naar de Limbrichterstraat. Loop deze straat helemaal uit, totdat de straat overgaat in de Brandstraat. Ga links naar de Parklaan en je staat weer voor Casa mia.

Esplora

www.esplora.nl

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, geluidsband, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van Esplora.